

Sígrid Remacha Acebrón

Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya.

ORCID- <https://orcid.org/0000-0003-4136-4698>

sremacha@gencat.cat

Ana Pastor Pérez

Universitat de Barcelona. Contractada Postdoctoral Margarita Salas.

Institut Noruec de Recerca en Patrimoni Cultural (NIKU).

Institut d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona (IAUB).

ORCID- <https://orcid.org/0000-0001-7850-5293>

ana.pastor@ub.edu

Català

Taula: Patrimoni industrial, turisme i desenvolupament territorial

La conservació social i participada de l'Hospital de Cartró de la Vall Fosca

Des de l'any 2018 el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC) i el Museu Hidroelèctric de Capdella (MHCap), han iniciat un procés de conservació participativa i interdisciplinari d'un espai singular, l'Hospital de Cartó de Capdella, a la Vall Fosca (Pallars Jussà). Es tracta d'un projecte que no només persegueix restaurar l'edifici sinó també cuidar del patrimoni industrial i la comunitat de la vall: la seva percepció, la identitat i la memòria vinculada a l'edifici i el seu entorn.

L'edifici prefabricat està construït principalment per cartró i fusta i tal com demostren els estudis resulta ser l'única edificació prefabricada d'aquestes característiques que queda dempeus arreu del món.

A través de diferents accions participatives i comunitàries, busquem “reexplorar” com les dues narratives (tècnica i social) convergeixen per determinar que, perquè i com cal conservar i restaurar l'hospital. El fet de conservar i restaurar de forma crítica, permet frenar el procés de

deterioració del bé patrimonial per tal que es pugui perdurar i a la vegada, es generin nous discursos. Però, aquesta pràctica pot comportar algunes accions i preguntes implícites en ella com: Qui són les persones que decideixen què, com i quan hem de preservar? Quins agents són els que principalment actuen? Quins haurien de ser els rols proactius dels experts envers la comunitat, i quines eines i estratègies podem utilitzar per a convertir la gestió per a la preservació d'un entorn en un procés que generi externalitats positives i vincles de salvaguarda amb la comunitat?

Volem compartir els treballs de participació que s'han realitzat fins avui dia per tal de generar un debat que reverteixi cap a una actuació on les diferents visions locals al voltant del seu patrimoni i història no quedin silenciades.

Paraules clau: Patrimoni industrial, Hospital de Cartró, comunitat, discursos multivocals

---

Anglès

The social and participatory conservation of the “Hospital de Cartró de la Vall Fosca”

Since 2018, the National Museum of Science and Technology of Catalonia (MNACTEC) and the Capdella Hydroelectric Museum (MHCap) have started a participatory and interdisciplinary conservation process of a unique space, the Cartó Hospital of Capdella, in Vall Fosca (Catalonia, Spain). It is a project that seeks to restore the building as well as take care of the industrial heritage and the community of the valley in which it is built. The project focuses on perceptions, identities, and memories linked to the building and its surroundings.

The prefabricated hospital's construction materials are mainly cardboard and wood. As studies show, it is the only prefabricated building of this type that is still standing around the world.

Through different participatory and community actions, we seek to re-explore how the two narratives (technical and social) converge to determine what, why, and how the remains of the hospital should be preserved. These grassroots critical conservation and restoration aim at slowing down the process of deterioration of the heritage asset. However, some questions underlie the process: Who are the people who decide what, how, and when we should conserve? Which agents are the ones that mainly act? What should be the proactive role of the experts towards the community? Finally, what tools and strategies can we use to turn the

preservation of the built environment into a process that generates positive externalities and safeguarding links with the community?

We want to share the work that has been done to date in order to generate a debate that pushes for more meaningful multivocal conservation practices. Our project shows possible ways to include often silenced local visions of heritage and history.

Keywords: Industrial heritage, Cardboard Hospital, community, multi-vocal speeches